

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
(повне найменування закладу вищої освіти)

Економічний факультет
(назва інституту/факультету)

Кафедра обліку, аналізу і аудиту
(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Фінансовий аналіз»

(вказати назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

вибіркова

Освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування»
(назва програми)

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
(вказати: код, назва)

Галузь знань 07 «Управління і адміністрування»
(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти другий (магістерський)
(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

економічний факультет
(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська
(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

Розробники: Вергун А.І., доцент кафедри обліку, аналізу і аудиту, к.е.н.
(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача (-ів) <http://econom.chnu.edu.ua/kafedry-ekonomichnogo-fakultetu/kafedra-obliku-analizu-i-audytu/kolektyv-kafedry/vergun-andrij-ivanovych>

Контактний тел. +38(0372)522691

Е-mail: a.vergun@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle Moodle

Консультації очна консультація: вівторок 12.00-13.00

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Призначення навчальної дисципліни полягає у реалізації навчально-методичного забезпечення процесу набуття здобувачами знань теоретико-методологічних засад фінансового аналізу та практичних навичок використання його методів та прийомів, систем показників та використання результатів аналізу в управлінні. Дана дисципліна забезпечує формування комплексного підходу до проведення фінансового аналізу та інтерпретації його результатів в цілях управління.

2. Мета навчальної дисципліни: засвоєння теоретико-методологічних засад фінансового аналізу та набуття здобувачами практичних навичок щодо використання його методів, прийомів, систем показників та використання результатів аналізу в управлінні.

3. Пререквізити. Вивчення дисципліни базується на засвоєнні знань з таких навчальних дисциплін: «Стратегічний менеджмент», «Стратегічний аналіз».

4. Результати навчання. Компетентності, які поглиблює навчальна дисципліна відповідно до освітньої програми «Облік і оподаткування»:

а) Загальні компетентності:

ЗК 4. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

б) Фахові компетенції:

ФК 5. Здатність застосовувати методи і методики аналітичного забезпечення сучасних систем менеджменту з урахуванням стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності, ризику та/або асиметричності інформації.

ФК 7. Здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства.

ФК 9. Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

ФК 10. Здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування

ФК 11. Здатність діагностики результатів діяльності, їх об'єктивної оцінки та пошуку нових можливостей у досягненні мети суб'єкта господарювання.

ФК 12. Здатність застосовувати методичні прийоми аналітичного забезпечення сучасних систем менеджменту з урахуванням стратегії розвитку підприємства.

ФК 13. Здатність на основі опису економічних процесів та явищ будувати стандартні теоретичні та економетричні моделі, аналізувати та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ФК 14. Здатність аналізувати та інтерпретувати фінансову, бухгалтерську та іншу інформацію, що міститься у звітності підприємств та використовувати отримані результати для прийняття управлінських рішень

Очікувані програмні результати після вивчення здобувачами навчальної дисципліни:

ПРН 10. Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень.

ПРН 15. Застосовувати наукові методи досліджень у сфері обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування та імплементувати їх у професійну діяльність та господарську практику.

ПРН 17. Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

ПРН 20. Демонструвати творче аналітичне мислення, вміння використовувати методики різних видів економічного аналізу для обґрунтування управлінських рішень на всіх рівнях управління в умовах визначеності, невизначеності, конфліктів та ризиків.

ПРН 21. Демонструвати вміння здійснювати аналіз внутрішніх та зовнішніх факторів, які впливають на стратегію суб'єкта господарювання.

ПРН 22. Вміти формувати систему обліково-аналітичного забезпечення управління суб'єктом господарювання.

ПРН 23. Застосовувати теоретико-пізнавальні категорії та науковий інструментарій економічного аналізу при визначенні та вирішенні актуальних наукових проблем спеціальності «Облік і оподаткування»

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	II	4	120	30	15	–	–	75	–	Залік
Заочна	1	II	4	120	8	4	–	–	108	–	Залік

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Теоретичні основи фінансового аналізу												
Тема 1. Значення й теоретичні засади фінансового аналізу	12	2	1			9	12	1				11
Тема 2. Інформаційне забезпечення фінансового аналізу	12	2	2			6	12	2	1			9
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	24	4	3			15	24	3	1			20
Змістовий модуль 2. Методика фінансового аналізу												
Тема 3. Аналіз майна підприємства	12	2	1			9	12					12
Тема 4. Аналіз оборотних активів та ділової активності підприємства	12	4	2			6	12	1	1			10
Тема 5. Аналіз джерел формування майна підприємства	12	4	2			6	12	1	1			10
Тема 6. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства	12	2	1			9	12	1				11
Тема 7. Аналіз фінансової стійкості	12	4	1			9	12	1	1			10
Тема 8. Аналіз грошових потоків	12	2	2			6	12					12
Тема 9. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства	12	4	2			7	12	1				11
Тема 10. Комплексне оцінювання фінансового стану підприємства	12	4	2			7	12	1				11
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	96	21	11			60	66	5	3			76
Усього годин	120	30	15			75	90	8	4			108

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

Самостійна робота здобувача з дисципліни «Фінансовий аналіз» спрямована на узагальнення, засвоєння та закріплення знань по кожній темі. Вона включає такі види робіт: опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, підготовку до практичних занять, розгляд питань, що виносяться на самостійне вивчення та самостійне вирішення практичних ситуацій.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Значення й теоретичні засади фінансового аналізу	9	11
2.	Інформаційне забезпечення фінансового аналізу	6	9
3.	Аналіз майна підприємства	8	12
4.	Аналіз оборотних активів та ділової активності підприємства	9	12
5.	Аналіз джерел формування майна підприємства	6	10
6.	Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства	6	10
7.	Аналіз фінансової стійкості	9	11
8.	Аналіз грошових потоків	9	10
9.	Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства	6	12
10.	Комплексне оцінювання фінансового стану підприємства	7	11
	Разом	75	108

6. Методи навчання, контрольні заходи та критерії оцінювання

Методи навчання:

- вербальні методи (лекція, дискусія, бесіда, пояснення, розповідь);
- практичні методи (практичні та ситуаційні завдання);
- наочні методи (презентації, ілюстрації, відеоматеріали);
- робота з інформаційними ресурсами (з науковою та навчально-методичною літературою, інтернет-ресурсами);
- самостійна робота над індивідуальним завданням за програмою навчальної дисципліни;
- комп'ютерні засоби навчання (дистанційне навчання з використанням онлайн-платформ).

Контрольні заходи охоплюють поточний та підсумковий контроль знань здобувача. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача до виконання конкретної роботи. Він здійснюється під час проведення практичних занять та самостійної роботи шляхом індивідуального та фронтального усного опитування, експрес-опитування; письмових самостійних робіт (есе, рефератів, написання тематичних глосаріїв тощо); ведення термінологічного словника; виконання практичних (індивідуальних та групових) завдань; підготовки та захисту відповідних схем, таблиць, діаграм, графіків; розв'язання кейсів з практичних завдань та виробничих ситуацій тощо.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання підсумкових навчальних досягнень здобувачів на завершальному етапі. Засобами оцінювання результатів навчання та демонстрування знань за двома модулями можуть бути:

- розрахунково-графічні роботи;
- підготовка доповідей, есе та рефератів;
- тестування;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- експрес-опитування;
- вирішення виробничих ситуацій;
- контрольні роботи;
- індивідуальні та командні проекти.

Критерії оцінювання. Оцінювання якості знань здобувачів в умовах організації навчального процесу за кредитно-трансферною системою здійснюється шляхом поточного, рубіжного модульного та підсумкового контролю за 100-бальною шкалою оцінювання: за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання. Загальна підсумкова оцінка з дисципліни складається з суми балів, набраних здобувачем протягом семестру за аудиторну, індивідуальну та самостійну роботу, а також за результатами поточного контролю знань. Максимальна сума набраних балів складає 100 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка на національній шкалі	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення
відмінно	A (90-100)	відмінно
добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
незадовільно	FX (35-49)	незадовільно з можливістю повторного складання
	F (1-34)	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

Загальна кількість балів, яку здобувач може отримати у процесі вивчення дисципліни протягом семестру – 100, з яких 60 здобувач набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (заліку).

Кількість балів за кожний навчальний елемент виводиться із суми поточних видів контролю (за виступи на практичних заняттях та доповнення, тестові завдання, підготовку рефератів та есе, розрахунково-графічних завдань тощо). Кількість балів за модуль дорівнює сумі балів, отриманих за навчальні елементи даного модуля. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 15 балів; 2 модуль – 45 балів.

Допуск до заліку здійснюється, якщо здобувач успішно пройшов 2 модульні контрольні та за підсумками рубіжного контролю набрав не менше 30 балів. Підсумкова оцінка за навчальну дисципліну виводиться із суми балів поточного контролю за модулями (до 60 балів) та модуль-контролю (заліку) – до 40 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі:

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)												Кількість балів (залік)	Сумарна кількість балів
ЗМ 1			ЗМ 2										
T1	T2	МК 1	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	МК2		
4	4	7	4	4	4	4	4	4	4	4	13	40	100

Оцінкою «А» оцінюється повна та аргументована відповідь на теоретичне запитання, тестові завдання та сформульовано правильні визначення з глосарію, а також подано правильний розв'язок виробничої ситуації, що розкриває суть матеріалу та свідчить про вміння його аналізувати, робити змістовні висновки. Відповідь повинна бути чіткою, логічною і послідовною.

Відповідь оцінюється на «В» за умови розкриття теоретичного питання білету та тестових завдань, понять з глосарію і задачі, але містить неточності, що не суттєво впливають на зміст завдання.

Відповідь оцінюється на «С» за умови повного та правильного розкриття одного з питань білету, але у відповіді не достатньо правильно сформульовано визначення з глосарію. У той же час тестові та практичні завдання вирішені на належному рівні.

Якщо підхід до викладення матеріалу правильний, але виявляється недостатнє його розуміння, і в той же час практичне завдання вирішене з деякими неточностями виставляється оцінка «D».

Відповідь оцінюється на «Е» у випадку правильного підходу до викладення теоретичного матеріалу, розв'язання практичного завдання містить значні помилки.

В усіх інших випадках відповідь оцінюється на «Fх».

7. Рекомендована література

7.1. Базова (основна) література

1. Аналіз господарської діяльності : підручник / Г. І. Кіндрацька, А. Г. Загородній, Ю. І. Кулиняк. – Львів : Львівська політехніка, 2019. – 320 с.
2. Базилінська О. Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. Я. Базилінська. – Київ : Центр учбової літератури, 2009. – 328 с.
3. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / [М. Д. Білик, О. В. Павловська, Н. М. Притуляк, Н. Ю. Невмержицька]. – Київ : КНЕУ, 2005. – 592 с.

4. Гадзевич О. І. Основи економічного аналізу і діагностики фінансово-господарської діяльності підприємств : [навчальний посібник] / О. І. Гадзевич. – К. : Кондор, 2004. – 180 с.
5. Хелферт Э. Техника финансового анализа / Э. Хелферт ; пер. с англ. ; под ред. Л. П. Белых. – 10-е изд. – Санкт-Петербург : Питер, 2003. – 640 с.
6. Цал-Цалко Ю. С. Фінансовий аналіз : підручник / Ю. С. Цал-Цалко. – Київ : Центр учбової літератури, 2008. – 566 с.
7. Шеремет О. О. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / О. О. Шеремет. – Київ : Кондор, 2011. – 196 с.
8. Шиян Д. В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / Д. В. Шиян, Н. І. Строченко – Київ : Вид-во "А. С. К.", 2003. – 240 с.
9. Шморгун Н.П. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / Н. П. Шморгун, І. В. Головка. – Київ : ЦНЛ, 2006. – 528 с.

7.2. Допоміжна література

1. Бень Т..Г. Інтегральна оцінка фінансового стану підприємств / Т. Г. Бень, С. .Б. Довбня // Фінанси України. – 2008. – № 6. – С. 53–61.
2. Бланк І. О. Управління фінансами підприємств і об'єднань : підручник / І.О Бланк, Г. В. Ситник. – К. : КНТЕУ, 2006. – 780 с.
3. Кірейцев Г. Г. Фінансовий менеджмент / Г. Г. Кірейцев, Н. Г. Виговська, О. М. Петрук. – Житомир, 2002 – 431 с
4. Кононеко О. Анализ финансовой отчетности / О. Кононеко, О. Маханько. – 4-те изд., перераб. и доп. – Х. : Фактор, 2007 – 208 с.
5. Коробов М..Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств : навч. посіб. / М. Я. Коробов. – К. : Знання, КОО, 2006. – 378 с
6. Лахтіонова Л. А. Фінансовий аналіз сільськогосподарських підприємств: навч. посібник / Л. А. Лахтіонова. – Київ : КНЕУ, 2004. – 365 с.
7. Мец В. О. Економічний аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємства: навч. посібник / В. О. Мец. – Київ : Вища шк., 2003. – 278 с.

8. Курс економічного аналізу: Підручник / За ред. І. Ф. Прокопенка. – Харків: Легас, 2004. – 384 с.
9. Савчук В. П. Анализ и разработка инвестиционных проектов: учеб. пособие / В. П. Савчук, С. И. Прилипко, Е. Г. Величко. – Київ : Абсолют-В, Эльга, 1999. 304 с.
10. Шевчук В. Р. Аналітичне забезпечення раціоналізації грошових потоків підприємств / В. Р. Шевчук. – Львів : Дисертація канд. екон. наук, 2000.

8. Інформаційні ресурси

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. №996–XIV (зі змінами) [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.rada.kiev.u>
2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
3. Статистична звітність емітентів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.smida.gov.ua/db/emitent.